

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
DEPARTAMENT KADR
ul. Nowowiejska 29, 00-911 Warszawa

Warszawa, dnia 16.12.2016r.....

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
KANCELARIA JAWNA WYDZIAŁ I

NR: OK/MI/23142/16
2016-12-16

według rozdzielnika

Dotyczy: *uzgodnienia projektu ustawy.*

W związku z decyzją Ministra Obrony Narodowej wyrażoną w piśmie Dyrektora Departamentu Prawnego o Nr 8059/DP z dnia 13 grudnia 2016 r., w załączeniu przesyłam celem uzgodnienia projekt ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Uprzejmie proszę o **potraktowanie sprawy jako bardzo pilnej** i przekazywanie do Departamentu Kadr, w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 20 grudnia 2016 r.**, ewentualnych uwag i propozycji do przedłożonego projektu.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że brak odpowiedzi w ww. terminie będzie przyjęty jako akceptacja projektu.

Załączniki: 1 na 4 str.

DYREKTOR

Radosław PETERMAN

ROZDZIELNIK:

1)	Sekretarz Stanu w MON Pan Bartosz Kownacki	- SI ARCUS
2)	Szef Sztabu Generalnego WP	- SI ARCUS
3)	Podsekretarz Stanu w MON Pan Wojciech Fałkowski	- SI ARCUS
4)	Podsekretarz Stanu w MON Pan Bartłomiej Grabski	- SI ARCUS
5)	Podsekretarz Stanu w MON Pan Tomasz Szatkowski	- SI ARCUS

U S T A W A

z dnia2016 r.

o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 1. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1534, z 2014 poz. 1198, z 2015 r. poz. 2183) po art. 78 dodaje się art. 78a w brzmieniu:

„**Art. 78a.** 1. Żołnierz niebędący w czynnej służbie wojskowej może być pozbawiony stopnia oficerskiego lub podoficerskiego w przypadku:

- 1) popełnienia czynu świadczącego o utracie wymaganych wartości moralnych;
- 2) służby na rzecz totalitarnego państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 sierpnia 1990 r. w wojskowych instytucjach i formacjach – jednostkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów został pozbawiony przywilejów emerytalno – rentowych;
- 3) dokonania czynu uwłaczającego godności posiadanego stopnia wojskowego, podważając tym samym wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej.

2. O pozbawieniu stopnia wojskowego generałów i admirałów postanawia Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Obrony Narodowej, a w pozostałych przypadkach, o pozbawieniu stopni oficerskich i podoficerskich postanawia Minister Obrony Narodowej.

3. Pozbawienie stopnia wojskowego przez organy wymienione w ust. 2, może nastąpić również pośmiertnie.

4. Wszczęcie postępowania w sprawie pozbawienia stopnia wojskowego Minister Obrony Narodowej podejmuje z własnej inicjatywy lub po uzyskaniu informacji od organów państwowych, samorządowych, organizacji społecznych i innych podmiotów, w szczególności:

- 1) Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;
- 2) Wojskowego Biura Historycznego;
- 3) archiwów państwowych;
- 4) organizacji kombatanckich i niepodległościowych.

5. Pozbawienie stopnia wojskowego przez organ, o którym mowa w ust. 2, następuje w formie postanowienia.

6. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 5, służy skarga do właściwego wojskowego sądu okręgowego.

7. W przypadku pośmiertnego pozbawienia stopnia wojskowego uprawnionym do złożenia skargi jest małżonek, dzieci, wstępni lub rodzeństwo zmarłego.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Funkcjonujące przepisy w art. 78 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1534, z późn. zm.), w zakresie utraty stopnia wojskowego wskazują, że są one przewidziane tylko dla żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową. Proponowana nowelizacja przepisów, poprzez dodanie projektowanego art. 78a, ma na celu umożliwienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Ministra Obrony Narodowej, pozbawienia stopni wojskowych generałów i admirałów, a w pozostałych przypadkach pozbawienia stopnia wojskowego oficerskiego i podoficerskiego przez Ministra Obrony Narodowej w stosunku do żołnierza niebędącego w czynnej służbie wojskowej, w ściśle określonych przypadkach. W projekcie ustawy przewiduje się, że będą to:

- 1) popełnienie czynu świadczącego o utracie wymaganych wartości moralnych;
- 2) służba na rzecz totalitarnego państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 sierpnia 1990 r. w wojskowych instytucjach i formacjach – jednostkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów został pozbawiony przywilejów emerytalno – rentowych;
- 3) dokonanie czynu uwłaczającego godności posiadanego stopnia wojskowego podważając tym samym wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto w ust. 3 dodawanego art. 78a wskazuje się, że pozbawienie stopnia wojskowego przez wyżej wymienione organy, może nastąpić również pośmiertnie.

Przedmiotowe zmiany są wynikiem licznych wystąpień organów i organizacji społecznych domagających się podjęcia prac nad pozbawieniem stopni wojskowych osób, które swoją postawą dokonywali czynów uwłaczających godności posiadanego stopnia wojskowego i tym samym podważyli wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej. Przedsięwzięcia podejmowane przez liczne organizacje w zakresie kształtowania postaw obywatelskich i dbałości o transparentność w działaniu, a także o honor i godność żołnierską, budzą głęboki szacunek oraz stanowią istotny wyznacznik praworządności i sprawiedliwości społecznej w kontekście historycznym. Stanowią również wyraz refleksji nad burzliwą przeszłością naszego Kraju oraz wskazują kierunki działań nacechowanych dążeniem do napiętnowania negatywnych zjawisk i zadośćuczynienia osobom, które zostały niezasłużenie doświadczone w minionym okresie.

Należy zauważyć, że w demokratycznym państwie prawa wszelkie działania obywateli i organów państwowych mogą być podejmowane wyłącznie w granicach określonych przepisami powszechnie obowiązującymi, w szczególności ustawowymi, uchwalonymi przez demokratycznie wybrany Parlament, stąd zmiana przepisów w ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej jest konieczna i prawidłowa.

Wszczęcie postępowania w sprawie pozbawienia stopnia wojskowego Minister Obrony Narodowej będzie mógł podejmować z własnej inicjatywy lub po uzyskaniu informacji od organów państwowych, samorządowych, organizacji społecznych i innych podmiotów w szczególności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Wojskowego Biura Historycznego, archiwów państwowych, organizacji kombatanckich i niepodległościowych.

Pozbawienie stopnia wojskowego przez upoważnione do tego organy, następować będzie w formie postanowienia, na które służyć będzie skarga do właściwego wojskowego sądu okręgowego. Jednocześnie należy dodać, że w przypadku pośmiertnego pozbawienia stopnia wojskowego, uprawnionym do złożenia skargi będzie małżonek, dzieci, wstępni lub rodzeństwo zmarłego.

Powyższa zmiana pozbawienia stopni wojskowych żołnierzy niebędących w czynnej służbie wojskowej lub już nieżyjących, pozwoli na zadośćuczynienie społeczeństwa polskiego i stanowić będzie symboliczne rozliczenie epoki Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, którzy m. in. swoją postawą sprzeniewierzyli się polskiej racji stanu.

Zakres projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga zaopiniowania, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Obrony Narodowej w zakładce „Projekty aktów prawnych”.